

ČESKY

16

Ozubená kola v historii

TECHNICKÉ PAMÁTKY SOKOLOVSKA

LET'S GO!

Na Sokolovsku je hojnost technických zajímavostí spojených s těžbou, energetikou, průmyslovou výrobou, dopravou a pohraničním pásmem, které střežilo klid a mír socialismu.

Větrníky v Horním Čátkově

Od sokolovského kláštera vyrazíme po rovinaté cyklostezce podél Ohře, jež nás dovede přes Citice, Hlavno a Dasnice do Kynšperka. Na silnici doprava směr Kaceřov, za kolejemi doprava, po levé straně rybník Oprám. Již jedeme po žluté značce KČT a vystoupáme do Chlumu sv. Maří, kde na Zeleném vrchu stojí veřejnosti nepřístupná 20 m vysoká cihlová rozhledna. Na náměstí je barokní poklad, kostel Nanebevzetí Panny Marie. Přes silnici se dostaneme na **Lítovskou výsypku** s naučnou stezkou. Ať už se vydáme doleva či doprava, vyjedeme na silnici mezi Habartovem a Kaceřovem. Tu přejedeme a vydáme se k Hornímu Čátkovu. Vodítkem nám jsou 4 nepřehlédnutelné větrné elektrárny Vestas V90, každá s výkonem 2 MW a 110 m vysokým a 231 t těžkým stožárem. Listy o délce 45 m se roztočí při větru o rychlosti 3 m/s a vypnou při rychlosti 25 m/s. Základová deska váží celkem 1643 t.

Kutání pod Krudumem

Rudné hornictví na Sokolovsku má tisíciletou historii. Vrcholu dosáhlo v 1. pol. 16. stol. v horních městech Krásno a Horní Slavkov.

- Krudum je hora opředená **pověstmi** o skřítcích, hledačích pokladů, štolách, podzemních pokladech a dalších tajemstvích spjatých s podzemím. V jedné z nich se pravilo, že zrostlé a zasypané zříceniny na rozcestí Hrušková – Třídomí – Nadlesí nad Hruškovou jsou pozůstatkem dávného kostela. Archeologický průzkum z r. 2002 tuto zvěst potvrdil a objevil základy velkého kostela sv. Mikuláše z r. 1253. Důvodem existence kostela byla zřejmě těžba drahých kamenů, ametystu a jaspisu, a železné rudy.
- V terénu se nachází četné pozůstatky po **hornické činnosti**, např. sejpy, zabořené štoly, různě rozsáhlé odvaly atd.⁷ Informační tabule u kostela a podél cesty na Třídomí nám je pomohou najít.
- Z Třídomí po žluté značce KČT dorazíme podél potoka ke Komářím rybníkům. Dva lesní rybníky byly založeny r. 1514 za účelem zvýšení vodnatosti Puškařovské stoky,⁸ zdroje vody pro propírání **cínových rud** v krásenských dolech.
- Po cestě zpět můžeme odbočit v Třídomí či dále na žluté doleva a po lesních cestách se intuitivně dostat na samotný Krudum, kde za odměnu vylezeme na vysokou rozhlednu.

Vycházky do krušnohorské přírody

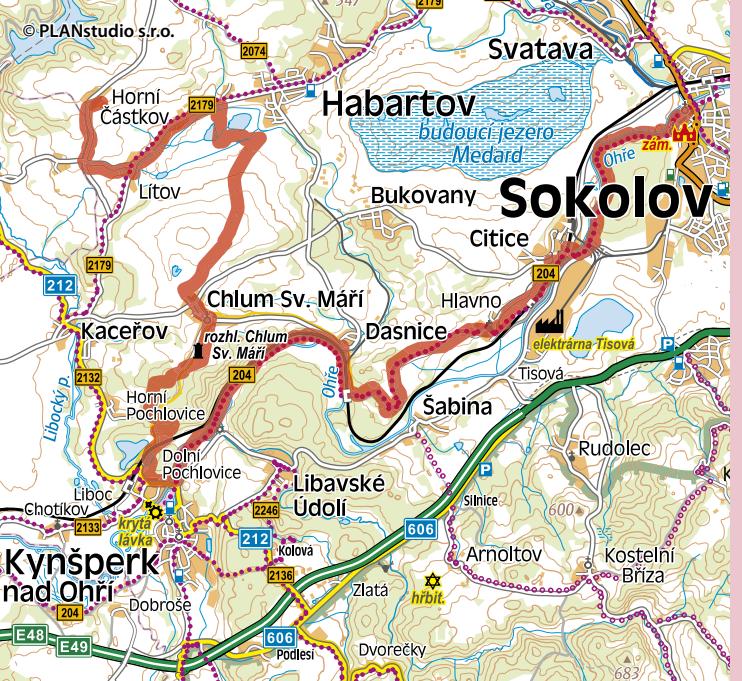
Můžeme vyjít z Perninku, Nových Hamrů a Horní Blatné. V Nejdku roste jedlý kaštanovník nad Krásnou vyhlídkou, v nejvyšší nadmořské výšce v ČR (665 m.n.m.), obvod kmene 3,8 m. V Blatné můžeme navštívit muzeum a po červené značce KČT kolem přírodně-technické památky Vlčí jámy (sníh i v létě) vylezť na blízký **Blatenský vrch⁹ s rozhlednou** a po žluté značce sejít k naučné stezce podél Blatenského příkopu a zpět do obce. Celý tento okruh je naučnou stezkou Vlčí jámy.

Krušnohorský Semmering

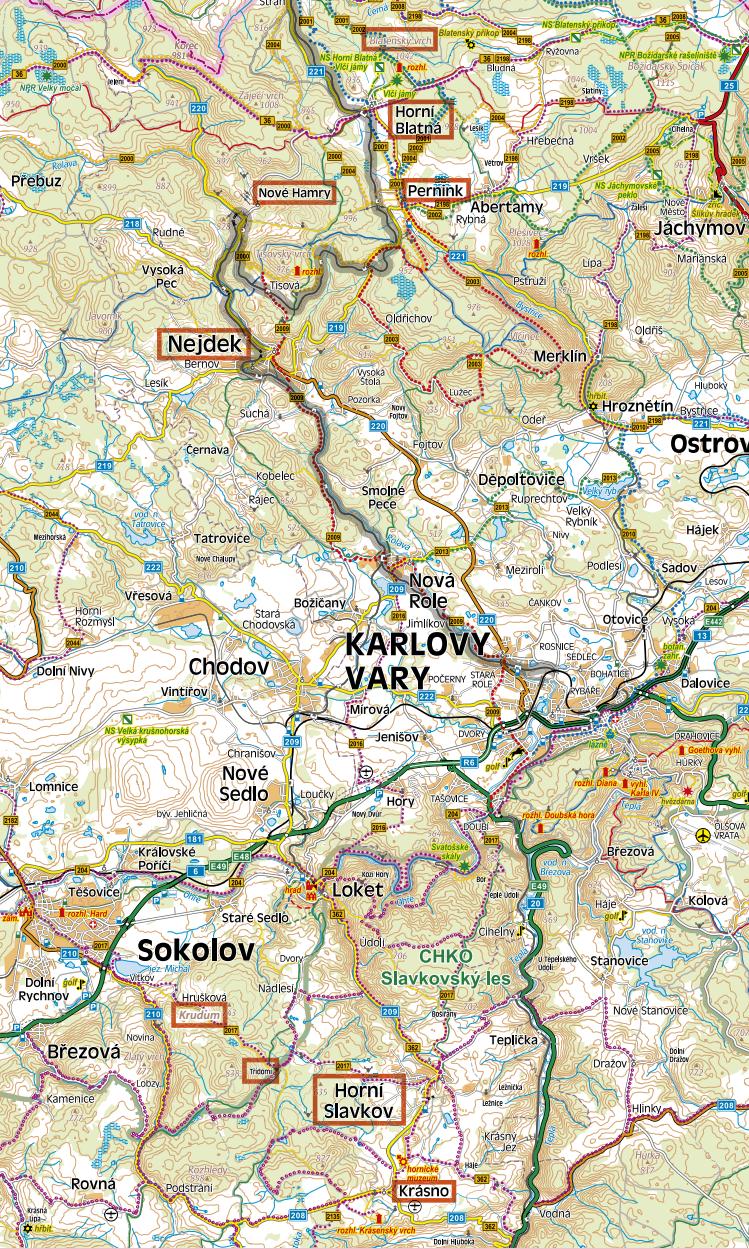
Označení semmering pro horskou železnici pochází od Semmeringbahn, rakouské tratě z Gloggnitz přes Semmering, která je považována za první skutečnou horskou železnici na světě. Trať č. 142 z Karlových Varů do Potůček a sousedního německého města Johanngeorgenstadt si toto pojmenování vysloužila pro množství mostů, tunelů a náročné sklonové poměry.¹⁰ Na úseku z Nejdka přes Nové Hamry do Perninku překonává vlak na 15 km výškový rozdíl 360 m. Je tomu tak pomocí tří tunelů a novohamerské smyčky, kde se motorový vlak otáčí do protisměru obloukem o poloměru 180 m. Mezi zastávkami Oldřichov u Nejdka a Pernink vlak dosáhne kóty 915 m.n.m., což je druhý **nejvyšší bod na železnici v ČR**. Z vlaku jsou nádherné daleké výhledy a pohledy na říčku Rolavu.

Další zajímavosti

- Z rozcestí **Komáří rybníky** nás žlutá značka KČT doveze ke kamenné, 25 m vysoké Krásenské rozhledně s vnějším schodištěm. Pod ní protéká Dlouhá stoka (24 km; Kladská → Krásno), po níž se od r. 1536 plavilo dříví a jež zásobovala vodou cínové doly v okolí Horního Slavkova a Čisté, kde ve své době ležela jedna z nejbohatších ložisek cínu v Evropě. Jedním z nich byl důl Jeroným (1 km nad Podstráním směr Krásno).
- **Hornické muzeum Krásno** sídlí v rozsáhlém původně těžebním areálu, kde na nás čeká důlní technika získaná z dolu Stannum, z Rudných dolů Jeseník, z dolu Marie v Královském Poříčí (parní důlní těžní stroj z roku 1897) a dnes největší exponáty ze zrušené kolejové dopravy o rozchodu 900 mm.
- **Muzeum Horní Slavkov** sídlí v domě, jenž sousedí s architektonicky nejcennějším objektem ve městě - Pluhovým domem (čp. 497). Stálá expozice je umístěna ve více než 10 sálech a dotýká se témat mineralogie Slavkovského lesa, hornictví, cínařství a dějin města.

Ubytování

- Parkhotel Sokolov, Husovy sady 2044, Sokolov
- Hotel Nautilus, Poděbradova 355, Chodov, ☎ 352 688 152

Stravování

- Hostinec U Pulečka, Ke Koupalisti 720, Horní Slavkov
- Restaurace na Golfu, Ke Golfu 445, Dolní Rynchnov
- ☎ 723 474 978

Sokolov ☎ 359 808 729, nám. Budovatelů

5

6

7

Dovolená na Sokolovsku - produktové balíčky

www.sokolovsko.info

Mikroregion Sokolov - východ

neprodejně

Regionální operační program regionu soudržnosti Severozápad
Podporováno z Evropského fondu pro regionální rozvoj
„Vize přestane být snem“

www.nuts2severozapad.cz

www.europa.eu